

การสอนวิธีใช้ของสมุดในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

นางสาวสุพัตรา ไชยศิริ

003133

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

INSTRUCTION IN THE USE OF LIBRARIES IN UNIVERSITIES
IN THAILAND

Miss Supatra Chaisiri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

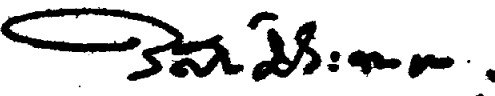
Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

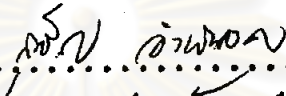
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

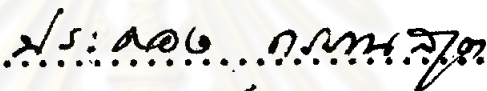

.....

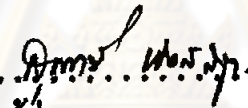
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์ อ่ำพันวงค์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนทร หังสูต)

.....กรรมการ
(อาจารย์ outhai ทุกิณไพร์)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนทร หังสูต
รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง

การสอนวิธีใช้ของสมุคในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

โดย

นางสาวสุพัทรา ไชยศิริ

แผนกวิชา

บรรณารักษศาสตร์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสอนวิธีใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

ชื่อ

นางสาวสุพัทรา ไชยศิริ แผนกวิชา-บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา

2519

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพการสอนวิธีใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยทุกแห่งในประเทศไทย และศึกษาโดยละเอียดถึงการ เรียนการสอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดที่จัดเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือกในหลักสูตรสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนวิชาดังกล่าวนี้ 9 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อันจะทำให้ทราบถึงความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เนื้อหา วิธีสอน และการใช้อุปกรณ์การสอนรวมทั้งการวัดผล ปัญหาของการเรียนการสอน ตลอดจนถึงความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้สอนและนิสิตนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย ใช้การค้นคว้าจากหนังสือ บทความวารสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิธีใช้ห้องสมุด สัมภาษณ์ และส่งแบบสอบถามไปยังผู้สอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุด 31 คน และนิสิตนักศึกษาที่ได้เรียนวิชานี้ในภาคต้น ปีการศึกษา 2517 จำนวน 2,155 คน ได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้สอน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.77 และจากนิสิตนักศึกษา 1,817 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.32

จากการสำรวจทำให้ทราบว่า ได้มีการสอนวิธีใช้ห้องสมุดแก่นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้งระดับปริญญาตรี และระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี การสอนแบ่งออกเป็นสองแบบคือแบบไม่เป็นทางการ (Informal Library Instruction) และเป็นแบบทางการ (Formal Library Instruction) การสอนวิธีใช้ห้องสมุดแบบเป็นทางการ หมายถึง

การปฐมนิเทศ เรื่องห้องสมุด (Library Orientation) และการสอนเรื่องห้องสมุด (Library Instruction) การปฐมนิเทศ เรื่องห้องสมุด ได้แก่ การบรรยายเรื่องห้องสมุดในวันปฐมนิเทศ นิเทศนักศึกษา (Orientation Lecture) และการนำชมห้องสมุด (Library Tour) ส่วนการสอนเรื่องห้องสมุดนั้น เป็นการให้ความรู้เรื่องห้องสมุดอย่างละเอียด การสอนเรื่องห้องสมุดแก่นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกัน กล่าวคือ การสอนเรื่องห้องสมุดแก่นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่จัดเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือกในหลักสูตร และในหน่วยกิต แต่การสอนเรื่องห้องสมุดแก่นิสิตนักศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรียังไม่กำหนดเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตร เท่าที่ปฏิบัติ กันอยู่จัดสอนเป็นส่วนหนึ่งของวิชาวิจัย เท่านั้น

สำหรับผลการวิจัยการเรียนการสอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดที่จัดเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือกในหลักสูตรสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน 9 มหาวิทยาลัย ปรากฏว่า ผู้สอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุด 24 คน จากจำนวนทั้งหมด 30 คน เป็นหญิง 25 คน มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ และผู้สอน 18 คน มีวุฒิปริญญาโทสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ผู้สอน 26 คน ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิธีสอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดโดยเฉพาะ แต่ได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากการสอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดแล้ว ผู้สอนส่วนใหญ่จำนวน 12 คน ortonสอนวิชาอื่นและช่วยงานของห้องสมุดด้วย ในการสอนวิชานี้ผู้สอน 22 คน ชอบสอนวิชานี้มาก จึงพยายามปรับปรุงการสอนอยู่เรื่อย ๆ เท่าที่เวลาจะอำนวย

นิสิตนักศึกษาที่ไ้เรียนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ ร้อยละ 61.75 เป็นหญิง ร้อยละ 85.31 ไม่เคยเรียนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดมาก่อนที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย และส่วนใหญ่ร้อยละ 95.60 เรียนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยของตนเป็นวิชาบังคับ และได้มีโอกาสใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาคนควาสำหรับการเรียนวิชาการต่าง ๆ พอสมควร

สำหรับความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาวิธีใช้ห้องสมุด เนื้อหาวิชา และเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนและนิสิตนักศึกษามีความเห็นว่าเป็นเหมาะสมแล้ว

ในคานการการเรียนการสอน ผู้สอน 29 คน จากจำนวนทั้งสิ้น 30 คน เตรียมการสอนเป็นรายสัปดาห์ และโดยเฉลี่ยแล้ววิธีสอนแบบบรรยายมากที่สุด ใ้คนควาและทำรายงานปานกลาง ใ้ทำแบบฝึกหัดน้อย อภิปรายและเชิญวิทยากรมาบรรยายน้อยที่สุด

ผู้สอนทุกคนได้ใช้อุปกรณ์การสอนเป็นบางครั้ง โดยใช้กระดานดำและของจริงมากที่สุด
ใช้รูปภาพและคู่มือการใช้ห้องสมุดคนอยู่ ใช้ภาพยนตร์ ฟิล์มสคริป และสไลด์คนอยู่ที่สุด เพื่อ
เป็นการทดสอบผลการเรียนการสอน ผู้สอนได้กำหนดให้มีการทดสอบวิชานี้ 2 ลักษณะ
คือ ทดสอบปลายภาคการศึกษาครั้งเดียว และทดสอบสองครั้งในตอนกลางภาคการศึกษา
และปลายภาคการศึกษา โดยใช้ข้อสอบแบบปรนัยมากที่สุด

ผู้สอนส่วนใหญ่ 17 คน จากจำนวนทั้งสิ้น 30 คน ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรที่
ใช้อยู่ ผู้สอน 20 คน ไม่มีปัญหาในด้านการวัดผล แต่ผู้สอนส่วนใหญ่จำนวน 20 คน และ
22 คน มีปัญหาในด้านการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอนตามลำดับ กล่าวคือ ในด้าน
การสอนนิสิตนักศึกษาลอกแบบฝึกหัดซึ่งกันและกัน ตลอดจนขาดหนังสือ สิ่งพิมพ์ที่จะใช้
คนควาประกอบบทเรียนและการสอน ในด้านการใช้อุปกรณ์การสอนมีปัญหาเนื่องจาก
อุปกรณ์การสอนมีไม่พอเพียง

เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุด โดยเฉลี่ยแล้วผู้สอนต้องการ
หนังสือ สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาวิธีใช้ห้องสมุดมากขึ้น เพื่อที่จะได้ใช้คนควาศึกษาหา
ความรู้มากที่สุด ต้องการให้เพิ่มจำนวนผู้สอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุด จัดสรรงบประมาณเพื่อ
ใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำอุปกรณ์การสอนปานกลาง สิ่งที่ต้องการน้อยที่สุด คือ วัสดุ
ชั่วโมงการช่วยทำงานในห้องสมุด และนิสิตนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัยก็มีความต้องการ
ให้ผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนให้มากขึ้น และให้มีการเรียนโดยการปฏิบัติบ้างเพื่อที่จะทำให้
เขาใจและจดจำเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้สอนและนิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและขอเสนอแนะแนวทาง
เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดในแต่ละมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาการต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ไม่ควรสอนด้วยวิธีบรรยาย
เพียงวิธีเดียว จะทำให้นิสิตนักศึกษามองไม่เห็นความจำเป็นในการคนควาเพิ่มเติม และ
ขาดทักษะในการคนควาหาความรู้ด้วยตนเอง ควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ เพื่อกระตุ้นให้

นิสิตนักศึกษาเห็นคุณค่าของห้องสมุด และมีโอกาสได้ใช้ทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยจัดกิจกรรมที่ใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ให้ นิสิตนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และควรติดตามความเคลื่อนไหวของห้องสมุดเป็นประจำ เพื่อจะได้แนะนำหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในสาขาวิชาที่ตนสอนแก่นิสิตนักศึกษา

2. ควรจัดให้มีการสอนวิธีใช้ห้องสมุดในช่วงระยะเวลาอันสั้น หรือจัดสอนวิธีใช้ห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งของวิชาต่าง ๆ แก่นิสิตนักศึกษาในกรณีที่ไม่มีโอกาสได้เรียนวิชาวิธีใช้ห้องสมุดที่จัดเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือกเสรี

3. ข้อมูลจากการวิจัย ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในครั้งนี้ ผู้สอนวิธีใช้ห้องสมุดควรใช้ เป็นแนวทาง เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนวิธีใช้ห้องสมุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Instruction in the Use of Libraries in Universities in Thailand

Name Miss Supatra Chaisiri

 Department of Library Science

Academic Year 1976

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study the situation of instruction in the use of libraries in all universities in Thailand, with an emphasis on required or elective courses for undergraduates offered in nine universities. They are Chulalongkorn, Thammasat, Kasetsart, Silpakorn, Chiangmai, Khon Kaen, Songkhlanakharin, Ramkhamhaeng University and Srinakharinwirot University Prasarnmitr. The study is expected to yield an insight into the objectives, the time allotted, the course content, teaching methods of these courses as well as the use of audiovisual materials, and evaluation methods. The study also covers the problems and needs of instructors and students in these courses.

The research methods used in this thesis were documentary research through books, periodicals and other printed materials on instruction in the use of libraries. This is followed by interviews and questionnaires distribution to 31 instructors and 2,155 students taking these courses during the first semester of academic year 1974. 30 questionnaires (96.77%) have been returned from the instructors and 1,817 questionnaires (84.32%) from the students.

Research results conclude as follows:

Instruction in the use of libraries in Universities in Thailand is offered at both undergraduate and graduate levels.

The instruction can be either formal or informal. The formal instruction is Library Orientation and Library Instruction. Library Orientation is offered as a part of the orientation for new students and library tours. Library Instruction is information on libraries given in some details. There is a difference between the course for undergraduates and graduates. The undergraduate course is offered as a required or elective course in the curricula and also carries academic credits. The course for graduate students is only an integral part in the Research Methods courses and carries no academic credits by itself.

The study of the required or elective courses on the use of library for undergraduates in nine universities, revealed that 24 instructors from a total number of 30 were female, 25 were faculty members and 18 had master degrees in Library Science. 26 instructors neither studied nor had formal training in teaching these courses. 12 instructors had to teach other courses and worked in their libraries besides teaching these courses. 22 instructors enjoyed teaching these courses and were willing to improve their teaching continuously.

The majority of the students (61.75%) who studied these courses were female. 85.31% had never studied a course in the use of libraries before entering the universities. 95.60% studied these courses as required courses. They had the opportunity to use libraries to supplement other courses adequately.

The average of the instructors and students commented that the objectives of the courses the course content and the amount of time allotted in all curricula were appropriate.

In the teaching of these courses, 29 instructors planned their lessons one week before the class. Lecturing is most used in teaching whereas research reports were moderately used, class assignment was less. Discussion and lectures by

9

special lecturers was the least prevalent. They all sometimes used audiovisual materials to supplement the teaching, particularly chalk-boards and real objects, pictures and library handbooks less, films, filmstrips and slides least of all. The evaluation fell into two types. The first was to test only once at the end of the semester. The second was to test twice, in the middle of the semester and at the end of the semester. Objective tests were greatly used.

17 out of 30 instructors had no problems about the curricula and 20 instructors had no problems concerning evaluation but 20 and 22 instructors faced problems in teaching and using audiovisual materials respectively. The teaching problems were that students copied the assigned exercises from one another and a lack of books and other printed materials to consult. The lack of audiovisual materials was another problem.

In order to improve their teaching, the average of instructors very much wanted more books, other printed materials concerning instruction in the use of libraries for further studies, more instructors and budget for making audiovisual materials, moderately, and decreasing the amount of hours worked in the libraries least. The majority of the students in each university needed more audiovisual materials used and the chance to do practical work in order to understand and remember the content better. In addition the instructors and the students gave their opinions and suggestions on how to improve learning and teaching these courses effectively in each university.

The main recommendations were as follows:

1. The instructors should not teach only by lecturing. Further research and independent study should be encouraged. They should use several methods in teaching to urge the students

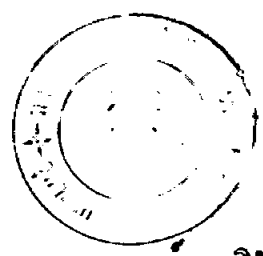
to appreciate the value of libraries and provide them with the opportunity to show their ability by giving them some activities involving the use of libraries. They should know the movement of libraries in order to recommend books and other printed materials in their fields to their students.

2. Instruction in the use of libraries as abridged courses or as part of other courses should be provided for the students in faculties which cannot directly offer such courses.

3. The data, the ideas and proposals suggested in this thesis should serve as guidelines for instructors in improving instruction in the use of libraries.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกกรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไต่คว้าความกรุณาของ ศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์
 อำพันวงศ์ ซึ่งไต่กรุณาแนะนำหัวข้อเรื่องตลอดจนตรวจแก้ไขเนื้อหาบางส่วน ผู้ช่วย
 ศาสตราจารย์ สุนทร หังสสุต และ รองศาสตราจารย์ ประคอง กรวรรณ อาจารย์
 ผู้ควบคุมการวิจัยทั้งสองท่านได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้น
 จนสำเร็จ อาจารย์อุทัย ทุคิยะโพธิ กรุณาเป็นกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้
 ได้รับความกรุณาจากอาจารย์และบรรณารักษ์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดังนี้ อาจารย์กลมมจิศักดิ์
 ปลายเวช อาจารย์อัมพร ทีชะระ อาจารย์นงลักษณ์ ไม่นายกิจ และ อาจารย์ศรี
 จันทิมล แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์จารุวรรณ สิ้นสุโสภณ นางสาวพัฒนา
 เคมย์พันธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาจารย์วิภาวรรณ มนูญิจ นางสาวสุนีย์ นุ้ยจันทร์
 มหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์ครุณา สมบูรณ์กุล นางพิบูลศิลป์ วัฒนพงศ์ และ นางสมบูรณ์
 ไทรแจ่มจันทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นางสาวสุพัศรา เพชรสุทธิ นางพรณี
 สุนทรโยธี มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์สุภาพ สุจินดา อาจารย์พองนวล สักการเวช
 และ นางจรรยาพร พงศ์ศรีวัฒน์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นายเฉลียว พันธุลีดา นายบุญรอด
 ลากสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น นางสาวจรี ปฏิเวช นางสมพิศ คูศรีพิทักษ์ สำนัก
 บรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ นางสาวธิดา โพธิ์พุกกณะ
 นายปราโมทย์ กระจมุต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อาจารย์อัมพร มั่นศรี นางสาว
 สุภัทรา ฉัตรเงิน มหาวิทยาลัยรามคำแหง อาจารย์วิชัย ทัพเพียง และนางสาวบุญศรี
 ไพรัตน์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไต่กรุณาให้ข้อมูลต่าง ๆ ช่วยให้
 การวิจัยนี้ดำเนินไปควยดี จึงขอกราบขอบพระคุณและขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่ไต่กล่าวนาม
 มาแล้วนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ ในแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์
 ทุกคน โดยเฉพาะ นางสาวมารศรี ศิวรักษ์ นางสาวพรทิพย์ วัฒนสุวรรณ นางสาว
 ลักษณะหญิง รัตสาร และนางสาวศรีอุทัย เศรษฐพานิชย์ ในการติดต่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ
 และยังได้รับความกรุณาในการแจกแบบสอบถามจากคุณแทนและรองคุณแทนนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1

ในมหาวิทยาลัย 5 แห่ง คือ นางสาวพรสวรรค์ ศรีมันัส นายวัชร คุปตะเวทิน คณะ
 อักษรศาสตร์ นายบุญกุล นวศรี คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นางสาว
 อรุโณทัย ฉาโคตร คณะศึกษาศาสตร์ นายทวีศักดิ์ ปิ่นทอง คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศิลปากร นางสาวเก็จสิริ ปักปิ่นเพชร คณะมนุษยศาสตร์ นางสาวศุภวรรณ สงวนแก้ว
 นายสมพงษ์ ฟองสินธุวานนท์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นางสาวสุวิมล
 ชอมทำกิจ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นายถวิล ชรรณโชติ และ
 นายสุเชาวน ทัพเนตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่าน
 ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี และท้ายที่สุดสำหรับผู้อนุวิชาวิชาชีพของสมาคม
 และนิสิตนักศึกษา ตลอดจนบรรณารักษ์ของสมาคมในมหาวิทยาลัยทุกแห่ง ที่กรุณาตอบแบบ
 สอบถามให้ ซึ่งถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากท่านทั้งหลายเหล่านี้แล้ว วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่
 สำเร็จอย่างแน่นอน

สุัทตรา ไชยศิริ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ค
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	11
ข้อตกลงเบื้องต้น	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยเรื่องนี้.....	11
วิธีดำเนินการวิจัย.....	12
นิยามของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย	12
2. การสอนวิธีใช้ของสมุดโน้ตในมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา	14
ความจำเป็นของการสอนวิธีใช้ของสมุด	14
ความหมายของการสอนวิธีใช้ของสมุด	14
ประโยชน์ของการสอนวิธีใช้ของสมุด	15
ประวัติและพัฒนาการการสอนวิธีใช้ของสมุดในประเทศ	
สหรัฐอเมริกา.....	16
ระดับและแบบของการสอนวิธีใช้ของสมุด.....	44

แบบของการสอนวิธีไชของสมุดสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	47
แบบของการสอนวิธีไชของสมุดสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับ สูงกว่าปริญญาตรี	68
ระดับชั้นที่ควรสอนวิธีไชของสมุด	74
วิธีสอนที่ไชในการสอนวิธีไชของสมุด	76
อุปกรณ์ที่ไชในการสอนวิธีไชของสมุด	83
หน่วยงานที่สนับสนุนการสอนวิธีไชของสมุด	100
3. การสอนวิธีไชของสมุดในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย	103
การสอนวิธีไชของสมุดแก่นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี	105
การสอนวิธีไชของสมุดแบบไม่เป็นทางการ	105
การสอนวิธีไชของสมุดแบบเป็นทางการ	115
การบรรยายเรื่องของสมุดในวันปฐมนิเทศ	116
นำชมของสมุด	130
การสอนเรื่องของสมุด	150 ก
จัดเป็นวิชาบังคับ	151
จัดเป็นวิชาเลือกเสรี	160
เนื้อหาของวิชาวิธีไชของสมุด	171
การจัดชั้นเรียน	172
การสอน	173
การออกข้อสอบและการให้คะแนนวิชาวิธีไชของสมุด	174
การสอนวิธีไชของสมุดในช่วงระยะเวลาอันสั้น	176
การสอนวิธีไชของสมุดเป็นส่วนหนึ่งของวิชาต่าง ๆ	180

การสอนวิธี ^{๒๒} ของสมุดแก่นิสิตนักศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี	186
การสอนวิธี ^{๒๒} ของสมุดแบบไม่เป็นทางการ	187
การสอนวิธี ^{๒๒} ของสมุดแบบเป็นทางการ	192
การบรรยายเรื่องของสมุดในวันปฐมนิเทศ	192
นำชมของสมุด	194
การสอนเรื่องของสมุด	197
การสอนวิธี ^{๒๒} ของสมุดเป็นส่วนหนึ่งของวิชาวิจัย	197
การสอนวิธี ^{๒๒} ของสมุดในช่วงระยะเวลาอันสั้น	204
4. วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ จุดมุ่งหมาย เวลาที่กำหนด ไว้ในหลักสูตร เนื้อหา วิธีสอน การใช้อุปกรณ์การสอน และการวัด ผลวิชาวิธี ^{๒๒} ของสมุดที่จัดเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือกในหลักสูตร ของมหาวิทยาลัย 9 แห่ง	209
วิธีดำเนินการวิจัย	209
วิธีวิเคราะห์ ^{๒๒} ข้อมูล	222
ผลการวิเคราะห์ ^{๒๒} ข้อมูล	224
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	304
สรุปผลการวิจัย	305
อภิปรายผล	310
ข้อเสนอแนะ	313
บรรณานุกรม	316
ภาคผนวก	341
ประวัติการศึกษา	434

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. คำเฉลี่ยนำหนักเรื่องที่ได้สอนแก่นิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในการสอนวิธีไฮของสมุดแบบไม่เป็นทางการ	114
2. มหาวิทยาลัยและคณะวิชาที่มีการบรรยายเรื่องของสมุดในวันปฐมนิเทศ นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งมหาวิทยาลัยและระดับคณะ	117
3. หองสมุดในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง ที่จัดบริการนำชมของสมุดแก่นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี	149
4. รายละเอียดของวิชาวิธีไฮของสมุดที่จัดสอนในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง	166
5. หองสมุดในมหาวิทยาลัยทั้ง 8 แห่ง ที่มีการสอนวิธีไฮของสมุดแบบไม่เป็นทางการแก่นิสิตนักศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ...	189
6. คำเฉลี่ยนำหนักเรื่องที่ได้สอนแก่นิสิตนักศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีในการสอนวิธีไฮของสมุดแบบไม่เป็นทางการ... ..	191
7. จำนวนผู้สอนวิชาวิธีไฮของสมุดและนิสิตนักศึกษาซึ่งได้เรียนวิชานี้ที่ใช้ในการวิจัย	210
8. จำนวนนิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาวิธีไฮของสมุดแยกตามคณะวิชาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง	211
9. ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต และจำนวนชั่วโมงเรียน/สัปดาห์ ของวิชาวิธีไฮของสมุดที่จัดเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือกในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง	213
10. จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้สอนวิชาวิธีไฮของสมุดในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง	219
11. จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากนิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาวิธีไฮของสมุดในมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง	220

12.	จำนวนผู้สอนวิชาวิธีไชของสมุด จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิ อายุ และประสบการณ์ในการสอนวิชาวิธีไชของสมุด	225
13.	การปฏิบัติงานของผู้สอนวิชาวิธีไชของสมุด... ..	227
14.	ค่าเฉลี่ยนำหนักกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสได้ ไชของสมุด	230
15.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความเข้าใจและความเหมาะสมของความมุ่ง หมายของหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้สอน	234
16.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความเข้าใจและความเหมาะสมของความมุ่ง หมายของหลักสูตรตามความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษา	236
17.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความพอดีของเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชา วิธีไชของสมุดตามความคิดเห็นของผู้สอนและนิสิตนักศึกษา ...	238
18.	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเวลาที่กำหนดไว้ ในหลักสูตร เมื่อคำนึงถึงความมากน้อยของเนื้อหาวิชาวิธีไช ของสมุด... ..	239
19.	ค่าเฉลี่ยนำหนักการมีส่วนร่วมในการกำหนดและปรับปรุงหลัก สูตรวิชาวิธีไชของสมุด และความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา ตามความคิดเห็นของผู้สอน	243
20.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาวิธีไชของสมุด ในคานสนองความสนใจและความต้องการของนิสิตนักศึกษา และประโยชน์ในการนำไปไช	244
21.	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อความมากน้อยของเนื้อหา วิชาวิธีไชของสมุดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	247
22.	กำหนดการเตรียมการสอนของผู้สอนวิชาวิธีไชของสมุด ...	249
23.	ค่าเฉลี่ยนำหนักวิธีสอนตามความคิดเห็นของผู้สอนและนิสิต นักศึกษา... ..	252

24. คำเจดีย์นำนักอุปกรณ์การสอนที่ผู้สอนใช้ประกอบการสอนวิชา วิธีใช้ของสมุด	258
25. คำเจดีย์นำนักจุดมุ่งหมายของการใช้อุปกรณ์การสอนของ ผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุด	263
26. จำนวนนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อผลของการใช้อุปกรณ์ การสอนของผู้สอน	266
27. คำเจดีย์นำนักประโยชน์ของการทดสอบนิสิตนักศึกษา	270
28. คำเจดีย์นำนักแบบของข้อสอบวิชาวิธีใช้ของสมุด... .. .	272
29. คำเจดีย์นำนักจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบวิชาวิธีใช้ของสมุด... .. .	275
30. ปัญหาในสถานการณ์การสอนของผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุด... .. .	282
31. ปัญหาการใช้อุปกรณ์การสอนของผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุด	285
32. ปัญหาของนิสิตนักศึกษาในการเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุด	287
33. คำเจดีย์นำนักความต้องการของผู้สอนวิชาวิธีใช้ของสมุด	291
34. ความต้องการของนิสิตนักศึกษาในการเรียนวิชาวิธีใช้ของสมุด	293

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย